

TERK SEBEBİNE DAYALI BOŞANMADA YARGITAY TARAFINDAN KADINLAR LEHİNE GELİŞTİRİLEN İÇTİHAT

Meliha Sermin Paksoy

sermin.paksoy@altinbas.edu.tr / melihasermin@hotmail.com

Altınbaş Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Ana Bilim Dalı Doktor Öğretim Üyesi

Türk yargısı, zaman zaman Türk toplumunun genel yapısını gözeterak kadınlar lehine içtihat geliştirmektedir. Terk sebebi ile boşanma söz konusu olduğunda da Yargıtay, belirli kararlarında bu tür bir eğilim ortaya koymuştur. İncelememiz kapsamında değinilecek olan bu kararlar, açıkça bir cinsiyet lehine olmasa da kanaatimizce kadının toplumdaki ve ailedeki ekonomik ve sosyal konumu dikkate alınarak, özellikle kadınların karşılaştıkları belirli olumsuzlukları ortadan kaldırmak üzere geliştirilmiştir. Örneğin kanun maddesinde bu yönde herhangi bir sınırlama olmamasına rağmen Yargıtay, MK 164 çerçevesinde çekilecek olan ihtarla birlikte davet edilen ve geliri yeterli olmayan eşin gidiş dönüş masraflarının ve eve alınmaması ihtimali için konaklama masraflarının konutta ödemeli olarak gönderilmesini aramaktadır. Geçmişini 1957 tarihli İctihadı Birleştirme kararına kadar geriye götürebileceğimiz bu içtihat ile özellikle maddi olarak çoğu zaman daha dezavantajlı olacak olan kadın eşin, serbest iradesi ile terk ettiği eve dönebilecek veya en azından bunu deneyebilecek ekonomik özgürlüğe kavuşturulması arzu edilmiştir. İhtar, bu masrafları içermiyorsa geçersiz kabul edilmektedir. Kadınlar lehine bir diğer içtihadında Yargıtay, terk edilen eşin geri çağırıldığı konutun manevi bağımsızlığının olmasını aramaktadır. Önceki kanun döneminde ailenin yaşayacağı konutu seçim yetkisi evin reisi olan kocaya verilmiştir. 2002 yılında yapılan Medeni Kanun değişikliğinde eşlerin aile konutunu birlikte seçecekleri belirtilmiştir. Eşlerin aile konutunu birlikte seçmeleri de yeterli değildir. Yargıtay, bu konutun manen bağımsız olmasını da aramaktadır. Bu çerçevede davet eden eşin annesi ile yaşadığı evin manevi bağımsızlığı olmadığı kabul edilmiştir. Bu kararlar da özellikle kadınların erkek eşin geniş ailesi ile yaşamak zorunda olmadığı kabul edilmiş olması nedeni ile yerindedir.

DECISIONS OF TURKISH COURT OF CASSATION IN FAVOR OF WOMEN IN DIVORCE CASES ON THE GROUND OF ABANDONMENT

Occasionally Turkish courts, considering general structure of society, develop precedents in favor of women. Abandonment is an absolute ground for divorce in Turkish family law. Related with this ground of divorce, Turkish Court of Cassation has given significant number of decisions some of which will be analyzed in this paper. Tough these decisions are gender-neutral at the first sight, actually they are reached after considering Turkish women's social and economical positions in the society and aim to eliminate certain burdens that hinder mostly women. For example, even though text of Article 164 of Turkish Civil Code doesn't contain such a condition, the Court of Cassation requires notice of abandonment to include back and forth travel and accomodation expenses of the spouse who is invited to the common house. Actual purpose of this decision is enabling women financially so they may at least seriously consider returning to family home without economical obstacles. The note of abandonment is invalid if it doesn't include said expenses and if the invited spouse is financially in need. Similarly, the Court of Cassation requires family home to be morally independent. According to our old civil code, husband was entitled to choose family home. Now in new Turkish civil code, spouses should choose the family home with consensus. Yet this is not enough, Court of Cassation requires this home to be morally independent, For instance, the Court doesn't think that a family home is independent if one of the spouse's father or mother is living there. This decision is expecially important because it accepts that women are not obliged to live with husband's extended family.